Europos Parlamentas
2014-2019

Užsienio reikalų komitetas

2018/2115(INI)

7.11.2018

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl veiksmų, kurių ėmėsi EIVT, praėjus dvejiems metams po to, kai buvo priimtas EP pranešimas dėl strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą, apžvalgos (2018/2115(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėja: Anna Elžbieta Fotyga

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS PROJEKTAS 3

EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl veiksmų, kurių ėmėsi EIVT, praėjus dvejiems metams po to, kai buvo priimtas EP pranešimas dėl strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą, apžvalgos
(2018/2115(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 28 d. ir spalio 18 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

– atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 26 d. Komisijos komunikatą „ Europos kova su internetine dezinformacija“ (COM(2018)0236),

– atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 26 d. paskelbtą ES kovos su dezinformacija kodeksą,

– atsižvelgdamas į savo 2016 m. lapkričio 23 d. rezoliuciją dėl ES strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą[1],

– atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 6 d. bendrą Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „Bendra kovos su mišriomis grėsmėmis sistema. Europos Sąjungos atsakas“ (JOIN(2016)0018),

– atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 20 d. Komisijos komunikatą „Europos saugumo darbotvarkės įgyvendinimas siekiant kovoti su terorizmu ir sukurti tikrą veiksmingą saugumo sąjungą“ (COM(2016)0230),

– atsižvelgdamas į Europos demokratijos fondo galimybių studiją dėl žiniasklaidos iniciatyvų rusų kalba Rytų partnerystės šalyse ir už jų ribų, pavadintą „Pliuralizmo ir pusiausvyros užtikrinimas žiniasklaidos rusų kalba erdvėje“,

– atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 18 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pranešimą „Europos Sąjunga kintančioje pasaulinėje aplinkoje. Labiau tarpusavyje sujungtas, prieštaringesnis ir sudėtingesnis pasaulis“ ir į vykstantį darbą, susijusį su ES visuotine saugumo strategija,

– atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 22 d. ES veiksmų planą dėl strateginės komunikacijos,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 113 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A8-0000/2018),

[1] OL C 224, 2018 6 27, p. 58.

1. rekomenduoja Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai:

Padėtis 2018 m. Informacinio karo problemos sprendimas

a) atkreipti dėmesį į tai, kad žodžio ir saviraiškos laisvė bei žiniasklaidos pliuralizmas turėtų būti demokratinės visuomenės pagrindas ir suteikia geriausią apsaugą nuo priešiškos propagandos;

b) apsvarstyti galimybę sukurti privalomą teisinę sistemą, taikytiną tiek ES, tiek tarptautiniu lygmeniu, siekiant kovoti su hibridiniu karu, įskaitant kibernetinį ir informacinį karą, nes, visų pirma, priešiški Rusijos veiksmai šiose srityse parodė, kad tokia sistema būtina;

c) remti gausėjančias valstybines institucijas, ekspertų grupes ir NVO, dirbančias kovos su propaganda ir dezinformacija srityje, ir užtikrinti, kad ES strateginė komunikacija taptų svarbiu Europos darbotvarkės prioritetu; ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Komisiją aktyviau dalyvauti šioje veikloje;

d) dar kartą paraginti valstybes nares, kurios ir toliau neigia, kad egzistuoja strateginė propaganda, ją pripažinti ir imtis aktyvių priemonių siekiant su ja kovoti ir ją demaskuoti;

Klaidingos informacijos, dezinformacijos ir propagandos, nukreiptos prieš ES ir jos kaimynines šalis, rūšys

e) pripažinti įvairiais lygmenimis atliktą darbą siekiant nustatyti poveikio ir priemonių, nukreiptų prieš ES ir jos kaimynines šalis, rūšis, ir nuo šiol daugiau dėmesio skirti išsamiai jų padarinių ir veiksmingumo analizei, kad būtų galima nustatyti jų neutralizavimo priemones;

f) dėmesį sutelkti į nuolat didėjantį netikrų naujienų sklaidai naudojamų priemonių sudėtingumą, įskaitant naujus propagandos skleidimo būdus naudojant kelias žemesnio lygmens interneto svetaines, portalus ir televizijos stotis, kad jie skleistų pagrindinius naratyvus; reiškia susirūpinimą dėl Rusijos veiklos šioje srityje;

Pramonė ir socialinė žiniasklaida

g) skirti ypatingą dėmesį socialinei žiniasklaidai, kuri laikoma populiariausia dezinformacijos ir priešiškos propagandos skleidimo priemone, nors ir dedamos pastangos pakeisti šią padėtį;

h) kartu su valstybėmis narėmis reglamentuoti socialinės žiniasklaidos bendrovių veiksmus ir užtikrinti visapusišką jų skaidrumą ir atskaitomybę, visų pirma, suteikiant galimybę atskleisti ne tik autorių, bet ir pateikto politinio turinio

užsakovų tapatybę ir vietą;

i) primygtinai raginti socialinės žiniasklaidos bendroves glaudžiai bendradarbiauti su valstybės institucijomis atliekant visus tyrimus dėl įtariamo jų platformų naudojimo priešiškais tikslais ir atlikti skaidrų subjektų, kurie, kaip buvo nustatyta, skleidžia dezinformaciją ir propagandą, auditą;

j) atsižvelgti į tai, kad įtartinų paskyrų uždraudimas arba netinkamo turinio pašalinimas gali būti laikomas cenzūra, todėl užtikrinti, kad tokie veiksmai būtų vykdomi skaidriai ir bendradarbiaujant su kompetentingomis valstybės institucijomis ir pilietine visuomene bei visapusiškai paaiškinus tokių veiksmus priežastis;

Geriausia praktika

k) toliau didinti atsparumą grėsmėms ir gebėjimą reaguoti į grėsmes realiuoju laiku, plėtoti prevencines priemones ir apmąstyti vieną žingsnį į priekį, o ne tik reaguoti į jau įvykdytus išpuolius ir juos analizuoti;

l) atkreipti ypatingą dėmesį į tai, kad svarbu ne tik demaskuoti, bet ir užtikrinti, kad būtų aiškiai nurodyta, kas atsakingas už tokius išpuolius, ir, be kita ko, viešai įvardyti nusikaltimo vykdytojus, jų užsakovus ir jų siektinus tikslus, taip pat įvertinti šių išpuolių poveikį tikslinei auditorijai;

m) įtraukti pilietinę visuomenę ir ekspertų bendruomenę toliau plėtojant priemones, kuriomis siekiama patikrinti faktus ir dezinformacijos poveikį, ir atlikti išsamesnius mokslinius manipuliavimo informacija tyrimus ir analizę;

Europos strategija

n) pripažinti konkrečius Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupės pasiektus rezultatus; toliau remti ES strateginę komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupę, kuri nuo pat jos sukūrimo demaskavo daugiau kaip 4 000 dezinformacijos įvairiomis temomis kampanijų;

o) suteikti Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupei visateisio skyriaus statusą ir skirti pakankamai finansinių ir personalo išteklių, nes tai labai padidins jos galimybes, veiksmingumą ir darbo kokybę;

p) pašalinti esamus Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupės trūkumus, įskaitant regioninių ekspertinių žinių trūkumą, didelę darbuotojų kaitą ir institucinio tęstinumo nebuvimą, taip pat užtikrinti tinkamus finansinius išteklius ir tinkamą organizacinę struktūrą, nes tai vienintelis būdas užtikrinti visapusišką profesionalumą, veiksmingumą ir rezultatus;

q) paraginti valstybes nares, kurios dar to nepadarė, paskirti savo nacionalinius ekspertus į Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupę;

r) įtraukti ES atstovybes ES viduje ir ES delegacijas už ES ribų, kad ir jos paremtų Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupės

veiklą, be kita ko, teikdamos jos publikacijų vertimo į vietines kalbas paslaugas;

s) daugiau dėmesio skirti narystės siekiančioms šalims ir ES kaimynystės partnerėms, kurios dažnai patiria didžiausią Rusijos propagandos poveikį;

t) nuolat skirti dėmesį neutralizuojančios strateginės komunikacijos priemonėms ir periodiškai persvarstyti ES politiką šiuo klausimu;

u) pasiūlyti kitai Europos Vadovų Tarybai ir Komisijai, kad strateginės propagandos neutralizavimui naujojoje Komisijai būtų numatytas atskiras portfelis, o specializuota agentūra teiktų atitinkamą paramą;

v) sujungti esamus nacionalinius ir vietos specializuotus centrus, ekspertų grupes, nevyriausybines organizacijas ir kitus subjektus bei institucijas, kurių veikla susijusi su kova su strategine propaganda, į ES tinklą, kuris padėtų koordinuoti jų veiksmus ir kaupti jų nustatytus faktus vienoje vietoje; skirti pakankamai išteklių šiai veiklai; pabrėžia, kad šis tinklas turėtų būti atviras bendraminčiams ES partneriams;

Rinkimų apsauga nuo priešiškos propagandos

w) griežtai pasmerkti trečiųjų šalių kišimąsi į rinkimus ir referendumus ir botų, vadinamųjų trolių ir netikrų paskyrų naudojimą vykdant politines kampanijas; pabrėžti demokratinės visuomenės gebėjimą savarankiškai priimti politinius sprendimus;

x) raginti valstybes nares dalytis duomenimis apie bet kokį užsienio šalių kišimąsi į rinkimų procesus ir keistis geriausia tokio kišimosi neutralizavimo praktika siekiant padidinti atsparumą tokiam kišimuisi;

y) raginti valstybes nares užtikrinti, kad rinkimų įstatymuose būtų atsižvelgiama į galimas grėsmes, kylančias dėl kibernetinių išpuolių ir priešiškos propagandos, ir pabrėžti, kad šie įstatymai turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti, kad būtų sudarytos galimybės veiksmingai kovoti su tokiomis grėsmėmis;

z) paraginti valstybes nares pakoreguoti savo su rinkimais susijusias kampanijų internete taisykles ir stebėti bei vertinti politinės reklamos skaidrumo užtikrinimą interneto platformose;

°

° °

2. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Europos Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir susipažinti – EIVT, NATO, taip pat Rusijos prezidentui,

vyriausybei ir parlamentui.